

IMUNITA STÁTU – ZÁKLADNÍ POJMY A STRUKTURA

Zdeněk Nový

Katedra mezinárodního a evropského práva

Pojem imunity státu

- Vynětí z pravomoci a výkonu rozhodnutí orgánů druhých států
(trestní, správní, civilní)

Výchozí premisy

- „*King can do no wrong*“ (v historii)
- Zásada svrchované rovnosti (Charta OSN)
- Absolutní v restriktivní (funkční) pojetí imunity

Prameny práva

- Obyčeje (praxe států+opinio juris)
- Mezinárodní smlouvy (Úmluva OSN o jurisdikčních imunitách, Úmluva o státní imunitě)
- Vnitrostátní legislativa (viz § 7 ZMPS, dále SIA 1978 v Anglii, FSIA 1976 v USA či tzv. *la Loi Sapin* ve Francii)

Dělení imunit

- Jurisdikční: vynětí z pravomoci orgánů
- Exekuční: vynětí z výkonu rozhodnutí

Jurisdikční

- Acta jure imperii v. acta jure gestionis
- Acta jure imperii – např. jednání ozbrojených sil státu (Německo proti Itálii, ICJ 2012)
- Acta jure gestionis – např. pracovněprávní nároky (NS ČR, Mahamdia – SDEU)

Německo proti Itálii před MSD

- Podstata:
- Mohly italské soudy přijmout svoji pravomoc ohledně civilních žalob proti Německu za zločiny spáchané v průběhu druhé světové války?
- Mohl tento postup soudů být odůvodněn tím, že jednání německých jednotek na území Itálie kvalifikujeme jako porušení kogentních norem MP?

Exekuční

- Majetek sloužící obchodním versus neobchodním účelům:
- Neobchodní: vojenská loď
- Obchodní: nemovitost pronajímaná státem v zahraničí
- Diag Human proti ČR – zabavení obrazů v Rakousku:
- Je obraz majetek státu určeným k (ne) obchodnímu účelu?

Vzdání se imunity (Waiver)

- Jurisdikční – explicitně i implicitně (*from jurisdiction*)
- Exekuční – pouze explicitně (*from execution/enforcement*)

Uznání a výkon rozhodnutí a imunita

- Uznání – imunita jurisdikční
- Výkon – imunita exekuční

Tzv. výjimka arbitráže (čl. 17 Úmluvy OSN)

- K zamyšlení:
- Má vliv souhlas státu s řešením sporů v arbitráži vliv na jeho imunitu?

Případy

- Yukos proti Rusku (PCA), <https://pca-cpa.org/en/cases/61/>
- Diag Human proti ČR (Lucembursko, VB, USA aj.)
- NML proti Argentině (Francie, USA, VB)